

Mirela ROZNOVEANU

O nouă frontieră

Exilul literar românesc și-a mutat în ultimul deceniu centrul de greutate din Europa în America de grai englez. La New York, Chicago, Detroit, Cleveland, Boston, Miami, Atlanta, St. Louis, Los Angeles, San Francisco, Washington D.C., Providence (Rhode Island), Portland (Oregon), Bloomington (Indiana), Toronto și multe alte orașe din Nordul și Sudul Americii, ca și Australia și Noua Zeelandă. Exilul este pluricentrist și divers, fără o capitală propriu-zisă. Inițiativa unei asemenea treceri în revistă aparține unui grup de scriitori din New York, care este capitala presei și editurilor din Statele Unite.

The Romanian Writers of America sau Scriitorii Români din America se disting, înainte de toate, printr-o retorică a libertății. Se mai definesc printr-un mod inconfundabil de a exprima existentul și esteticul, grație unor structuri mentale ce se revendică deopotrivă celor două culturi, ca și prin asumarea ultimelor tehnologii informaționale, prin adjudecarea Internetului drept instrument de lucru, și mixarea în actul creației a cuvântului cu imaginea și sunetul. Acești scriitori, care nu alcătuiesc un grup în sensul clasic al cuvântului, merită tratați diferențiat, fiecare cu atenția și respectul datorat oricărui scriitor profesionist. Consider că în acest moment există o mișcare literară de avangarda activă, necatalogată și neacademică, a exilului românesc, deschisă practic tuturor scriitorilor români din Europa, America, și orice altă țară sau continent.

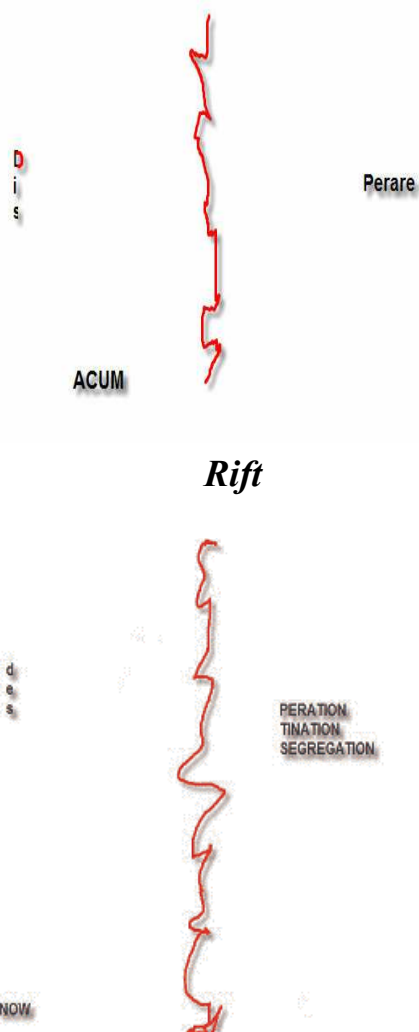
The Romanian Writers of America experimentează noi direcții estetice corespunzând – pertinente – modurilor de așteptare diferite ale cititorilor americani și români. Expuși celor mai noi forme ale cunoașterii și civilizației, ale reflexivității estetice și teoretice, ei sugerează drumuri neconvenționale în critică, teoria literară, antropologia culturii, memorialistică, poezie, proză, traducere, roman.

Experimentali, intelectuali, abstracti, universitari și antiuniversitari, consacrați și împotriva consacraților, autori de producții estetice radicale, reinventând literatura, provocatori, cu o agendă deopotrivă politică și apolitică, ei combină istoria culturii cu biografia și analiza. După mai bine de o sută de ani de experimentări suprarealiste, deconstrucționiste, lingvistice, etc., văd literatura renăscând, ca și pasărea Phoenix, din propria ei cenușă, într-un neoromantism păstrând în substanța lui emoția și instrumentele estetice ale experiențelor trecute.

Ce se întâmplă deci în literatura română așa cum este ea practică în America de scriitorii români? Se produce oare literatură română în America, transplantată mai toată din România? Există "A New Frontier", ca să folosesc termenii expansioniști americani? Cât contează scrierea românească adusă din praful și pulberea întâlnite în Arizona, Illinois, Georgia, New York? Traiește această literatură? Va trăi? Cât, unde, cum? Răspunsurile vor trebui date de critica literară. Deocamdată, nu pot să nu admit un sens pozitiv și optimist.

Aprilie, 2006

Fisura

NIKKI (Povestea poemului în japoneză)

Am scris aceste două poeme, **Fisura** și **Rift**, de fapt același poem în română și engleză, în ziua în care am aflat că în România a fost înființat un nou institut de investigare a crimelor comunismului. Ceea ce mi s-a părut parodic. Timpul investigării a trecut demult, acum a venit, măcar după 16 ani, timpul pedepsirii. Cuvintele mi s-au părut prea puțin elocvente, ca și forma lor, parcă ruptă de conținut, la fel și sintaxa, demonetizată, pentru a mai scrie un articol. Si s-a constituit un poem neconvențional. De aici combinația dintre cuvintele puține ale exasperării, culoarea roșie a liniei ce le separă, și restul.

Aurora CORNU

Adio armelor

La fântâna cea de piatră
n-am să mai cobor vreodată
a murit în ea o fată

A căzut în ea visând
s-a mai și stârnit un vânt
și-a împins-o sub pământ

Șase luni e persefonă
rădăcini grijind în zonă
mârâind că e afonă –

Șase luni iese la soare
cu brânduși și lăcrimioare
așteptați-o că răsare-

Planting a tree for Milton

Demult la un oraș pe ocean
aveam un prieten american
Milton îl chema sau Bert nu mai știu
de altfel e mult prea târziu-

Iubitor era de poeți fugitivi
care morți și ei nu mai sunt prea activi
și plecând acel prieten mi-am zis
să-i plantez un arbust la cap, mai precis
un trandafir cu degete roze
cu țărâna să facă osmoze
iar rădăcina lui cu milton să-mi fie
familie mie în pribegie.

Dar pe câmpia verde cu plăci gri
un trandafir nu se putea prăsi
ar fi permis un copăcel de fier
așa mi-a zis groparul cel sever
că florile pe jos se risipesc
sau poate vreun arbust de lemn câinesc
deja plăcuțele par foi de carte
de care Doamne feri, să n-avem parte
dar tot vorbind și timpul apunând
dorința mea s-a stins curând.

Planting a tree for Milton n-am ajuns
iar rădăcina mea n'a mai străpuns
Pământul dulce al acelei țări.

Și am rămas străină pe cărări-

